

Innsiktsrapport

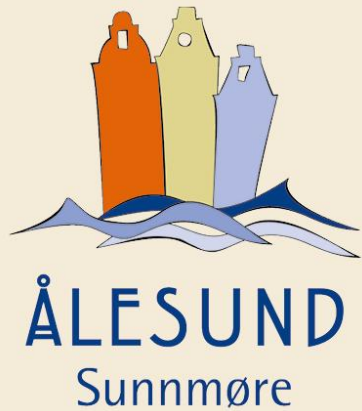
Omdømmeprosjektet, høsten 2025

Innhold i rapporten

- Omdømmeprojektet
 - Bakgrunn
 - Målbildet og målgruppe
- Fokus for innsiktsarbeidet som er gjennomført i prosjektet
- Hovedfunn på tvers av kilder
 - Bosettingsreisen – Hvordan skjer vurderingen av bosted hos unge mennesker?
 - Segmentering med bakgrunn livssituasjon (student/ arbeidstaker) og bosted/ hjemsted
- Hva kan vi gjøre for å tiltrekke flere unge til vår region?
 - Oppsummert innspill fra workshop 29.10.25

Prosjektet og aktørene

Prosjektgruppen

Bakgrunnen

- Prosjektet startet i januar 2025.
- Et felles omdømmeprojekt mellom akademia, næringsliv og det offentlige.
- Det ble satt ned en arbeidsgruppe
- Våren 2025 gikk med på å jobbe med innsiktsfase og med prosjektbeskrivelse, delmål, visjon, målgrupper og personas.
- Vi søkte om TEFT-midler som vi fikk innvilget til å bruke til spørreundersøkelse og en workshop. Innsiktsfasen avsluttes med en sluttrapport tidlig i desember.
- Planene videre er å jobbe med strategi- og konseptutvikling for prosjektet og bli konkrete på tiltak som treffer målgruppen.

Målbildet for prosjektet

Vi opplevde i fjor **en større tilflytting** enn fraflytting blant unge i Ålesund – Hvordan kan vi bidra til at denne trenden forsetter?

Visjon:

Ålesund – byen hvor unge skaper framtida

Overordna målsetning med prosjektet:

Ålesund skal de neste ti årene styrke sitt omdømme som en by hvor folk trives og vil bli – enten de allerede bor her eller vurderer å flytte hit.

Målgruppen for
innsiktsarbeidet er
personer 18-35 år

Fokus for innsiktsarbeidet i
prosjektet

Bosettingsreisen

Hvordan skjer vurderingen av bosted hos unge mennesker?

Ulike faser i beslutningsprosessen for hvor man ønsker å bo

Assosiasjon

Hvilke assosiasjoner har målgruppen til byen de bor i og hjemstedet sitt?

Vurdering

Hva er viktige faktorer når man vurderer å bosette seg en plass?
Hvordan ser man for seg livet der man skal bo?

Hvor og av hvem søker man råd?

Valg

Hva ble avgjørende når man faktisk tar valget med å bosette seg?

Atferd og holdninger

Hvordan bruker de byen der de bor? Hvilke holdninger har de til byen der de bor og hjemstedet sitt?

Hva skal til for at man anbefaler byen til andre i målgruppen?

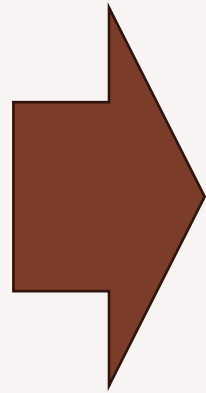
Hvilke muligheter har vi til å påvirke de ulike fasene?

Innsikt gjennomført i
prosjektet

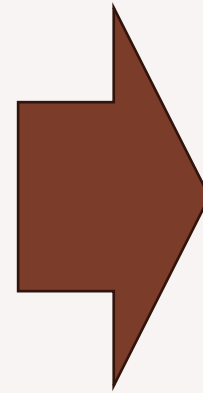
Innsiktsprosess

Gjennomgang av eksisterende innsikt før utforming av spørreundersøkelse.

- Hva vet vi fra før?
- Hva tror vi at stemmer som vi ønsker å bekrefte?
- Hva vet vi ikke som vi ønsker å finne ut mer om?

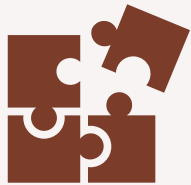

Utforming av spørreundersøkelse hos Norstat med prosjektgruppen

Workshop for å jobbe videre med resultatene og forslag til tiltak som kan løfte omdømmet til byen/ regionen

En kombinasjon av kvantitativ og kvalitativ innsikt

Skaper et helhetlig bilde

Kvantitativ data viser omfanget og signifikansen (“hvor mange” og “hvor mye”). Kvalitativ data avdekker motivasjonene og nyansene bak atferd (“hvorfor” og “hvordan”). Sammen kobler de «historien» til tallene med «tallene» til historien.

Gjensidig validering

Kvalitative funn kan testes i større skala med kvantitative målinger for å se om mønstrene virkelig gjelder bredt.

Mulighet til å jobbe videre med resultatene

I etterkant av spørreundersøkelse ønsket vi å jobbe sammen med målgruppen og ulike samfunnsbyggere for å komme med innspill til tiltak for å bevare og styrke omdømmet til byen/ regionen.

Innsikt gjennomført i omdømmeprosjektet

Kilde	Beskrivelse	Type	Respondenter
Spørreundersøkelse Norstat	20 spørsmål knyttet til valg av bosted, derav; assosiasjoner, drivere, holdning, valg, atferd, motivasjon for endring, informasjonsinnhenting, påvirkning fra relasjoner og mer.	Kvantitativ	975 respondenter, landsdekkende, med 50% som har tilknytning til Ålesund
Workshop med målgruppen og samfunnsbyggere	Presentasjon av hovedfunnene fra innsiktsarbeidet, gruppearbeid på; - hva gjør Ålesund til en attraktiv by for målgruppen - Innspill fra målgruppen og eksterne aktører på mulighetsrommet fremover for å øke attraktiviteten til Ålesund hos unge 18-35 år	Kvalitativ	60 deltakere fra målgruppen og ulike samfunnsbyggere lokalt

Spørreundersøkelse

975

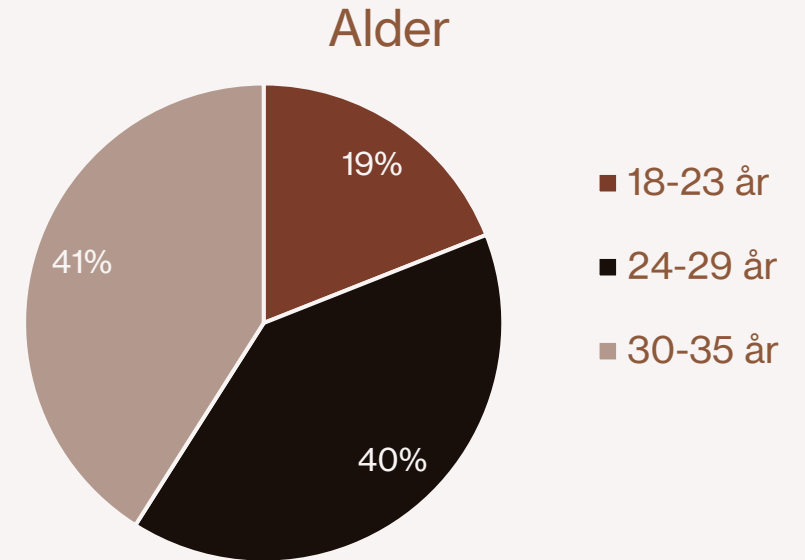
personer har svart på
undersøkelsen

58 %

42 %

Utvalg:

Gjennomført av Norstat, via panel og deling av direkte link. Halvparten av respondentene har en tilknytning til Ålesund, som ga oss muligheten til å både undersøke nasjonalt, men også hente ut lokale svar.

504

respondenter
med bosteds-
adresse i
Ålesund

Workshop

Gjennomført 29. oktober 2025. Deltakerne i workshopen var en blanding fra målgruppen (18-35 år, både studenter og arbeidstakere), og ulike samfunnsbyggere lokalt (næringsliv, academia, kulturaktører, offentlig, politikere og annet).

Sammen jobbet de i grupper med innspill basert på funnene fra spørreundersøkelsen.

Eksterne innsiktskilder brukt i rapporten

Kilde	Beskrivelse	Type	Respondenter
NTNU, Kandidatundersøkelsen 2025	NTNUs kandidatundersøkelse gjennomføres hvert tredje år, og omfatter alle som fullførte bachelor-, master- eller ph.d.-utdanning ved NTNU i de siste tre årene. Formålet er å få økt kunnskap om kandidatenes situasjon på arbeidsmarkedet og deres vurdering av egen utdanning.	Kvantitativ	9 622 respondenter
Næringsforeningens, Omdømmeundersøkelse 2023	Formålet med undersøkelsene er å kartlegge om Sunnmørsregionen har et sterkt omdømme på faktorene som gjør det bra å leve i regionen.	Kvantitativ	1000 respondenter, nasjonalt mellom 18 og 45 år, med uttrekk lokalt
NTNU, Rapport 2025	Fokusgruppeintervju av studenter for økt rekruttering til NTNU i Ålesund	Kvalitativ	20 respondenter
SSB, rapporter på bosetting 2022 og 2023	Bosetting etter endt utdanning (2022), Bofaste og flyttere (2023)	Kvantitativ	15 658 respondenter
Distriktssenteret, Unges motivasjon for å bo i distriktene 2021	Spørreundersøkelse med fokus på hva unge ønsker seg av et framtidig sted å bo, og hvilken motivasjon de har for å bo i en distriktskommune	Kvantitativ	1 464 respondenter, under 30 år
Bypatrioten, Bra by undersøkelse	En nettbasert undersøkelse som Bypatrioten har gjennomført i 2020 blant 111 Sunnmøringer i 20-årene som i dag bor utenfor regionen	Kvantitativ	111 respondenter, både studenter og arbeidstakere
NTNU, Workshop med studenter 2025	Workshop Studentmiljø, våren 2025	Kvalitativ	Cirka 100 studenter

Hovedfunn

Hovedfunn 1/2

De alle fleste unge **kjenner byen de bor i godt og synes den er attraktiv for unge** mellom 18 og 35 år.

De som synes byen de bor i er **mest attraktiv** for unge er de som er tilflyttere.

Hele **40%** svarer at **inntrykket av byen de bor i har bedret seg** de siste årene.

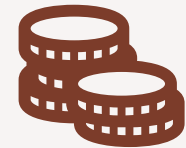
De som har flyttet hjem igjen har **endret inntrykket i størst grad til det bedre,**

mens de som har bodd samme sted hele livet i størst grad fått **et dårligere inntrykk** de siste årene

Bedre kulturliv, mer inkluderende næringsliv og større fokus på inkludering

- trekkes frem som noen av **de positive endringene** hos målgruppen for byen der de bor i dag

Manglende utvikling, dårlig økonomi og manglende bo muligheter

– trekkes frem som noen av **de negative endringene** hos målgruppen for byen de bor i dag

Hovedfunn 2/2

Spennende jobbmuligheter er den viktigste faktoren når unge vurderer hvor de skal bosette seg.

Etterfulgt av sosialt nettverk og tilhørighet til stedet.

Ved sist valg av bosted ble **sosialt nettverk og tilhørighet til stedet** oppgitt som hovedårsaken til valget, etterfulgt av **natur og friluft**

Det utsagnet som målgruppen er mest enig i er at **stedet de bor er tett på natur og friluftsmuligheter**

Studenter synes i større grad enn totalen at byen/ regionen de bor i er attraktiv for unge.

De er også i større grad enige i at byen/ regionen har spennende karrieremuligheter, at det er lett å bli inkludert og kjent med nye mennesker, og at det er et sted med spennende kultur og uteliv

Hovedfunn i vår region

– de som har **Ålesund** som bosted/ hjemsted

Den sterkeste assosiasjonen til byen de bor i er Natur og fjell

Natur og friluft er i mye større grad en av årsakene til at folk bosetter seg i vår region/ by

De som er fra Ålesund svarer i mye større grad at **spennende jobbmuligheter er svært viktig** når man vurderer hvor man skal bosette seg.

De som bor i Ålesund er i **større grad enig i** at det er et sted som er tett på natur og friluftsmuligheter

De er **mindre grad enig i** at byen de bor i er et sted hvor det er lett å bli inkludert og kjent med nye mennesker

Assosiasjon

Hvilke assosiasjoner har målgruppen til byen de bor i og hjemstedet sitt?

Assosiasjon til stedet man bor

Hva er det første som kommer opp når du tenker på byen/ regionen du bor i?

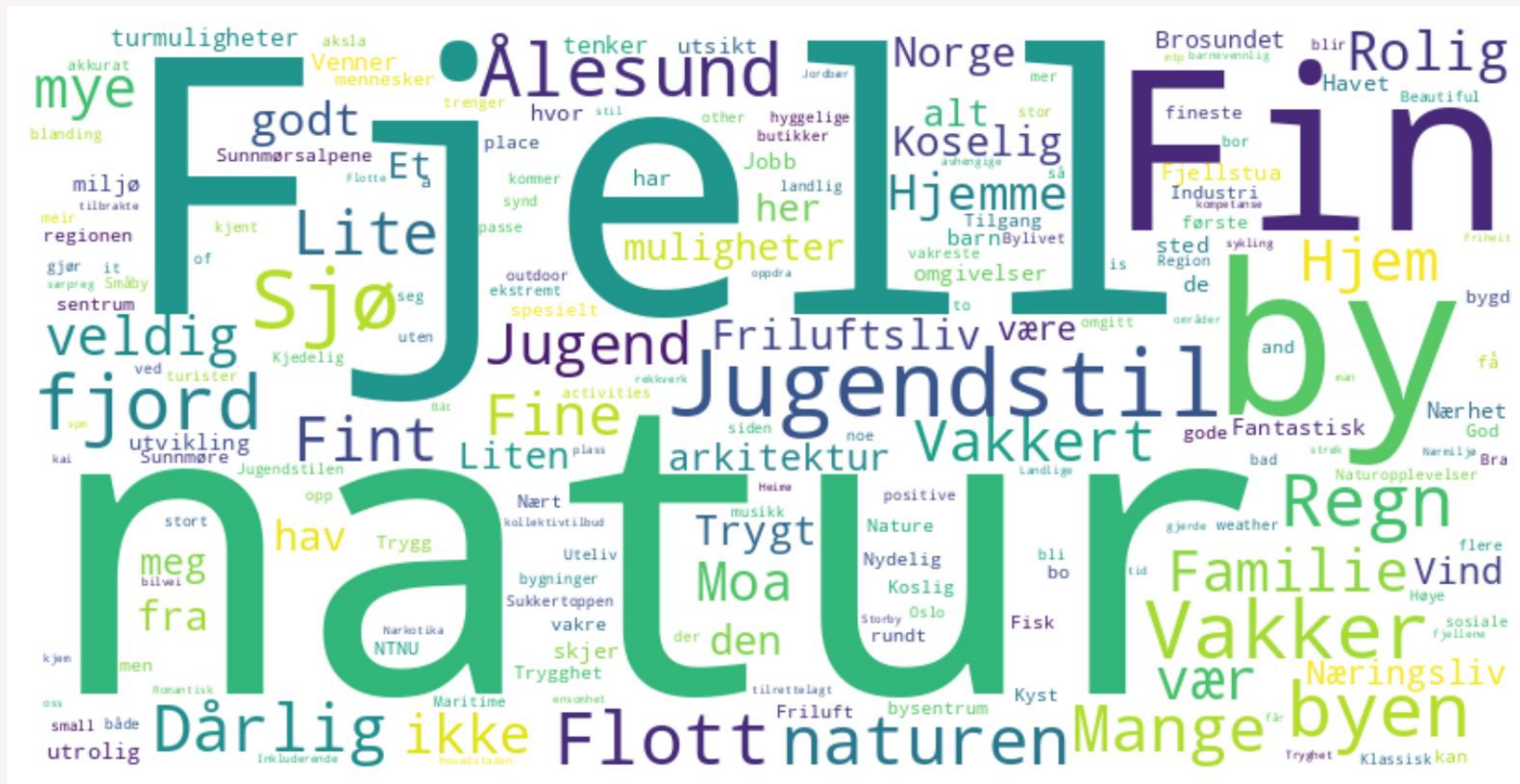

De som **bor i Ålesund** svarer likt, men fjell kommer enda sterkere frem

Respondenter
med bosteds-
adresse i
Ålesund

Hva er det første som kommer opp når du tenker på **byen/ regionen du bor i**?

Kilde: Spørreundersøkelse Norstat (lokalt), 2025

Assosiasjon til hjemstedet

Hva er det første som kommer opp når du tenker på **hjemstedet ditt**?

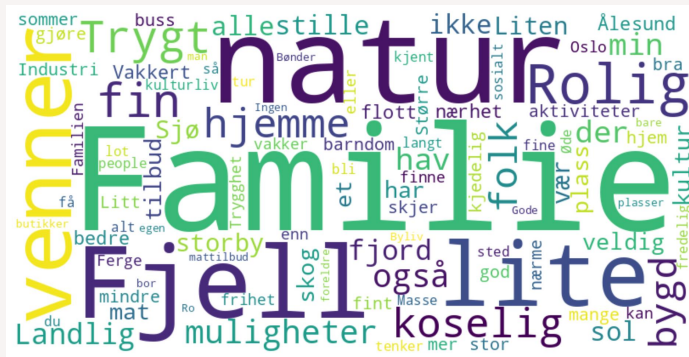

Kilde: Spørreundersøkelse Norstat (nasjonalt), 2025

Hva er det første som kommer opp når du tenker på **hjemstedet ditt**?

Hva er det første du tenker på når du hører Sunnmørsregionen?

[illegible]

Kilde: Næringsforeningens omdømmeundersøgelse, 2024

Vurdering

Hva er viktige faktorer når man vurderer å bosette seg en plass? Hvor og av hvem søker man råd?

De tre viktigste faktorene når man **vurderer** å bosette seg en plass er:

1 Spennende
jobbmuligheter

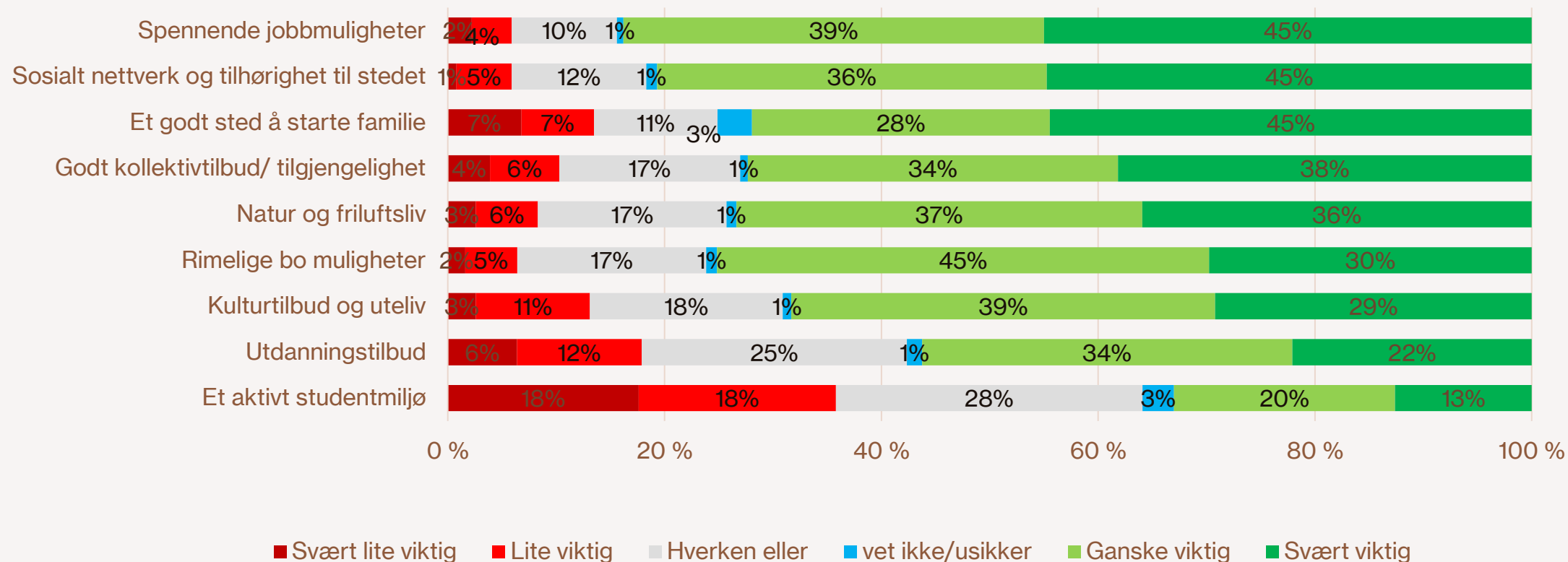
2 Sosialt nettverk og
tilhørighet til stedet

3 Et godt sted å starte
familie

De som bor i Ålesund rangerer spennende jobbmuligheter, natur og friluft, samt kultur og uteliv **enda høyere enn totalen**

Spennende jobbmuligheter er den viktigste faktoren når man vurderer hvor man skal bosette seg

Når du skal velge å bosette deg en plass, hvor viktig er følgende faktorer for deg:

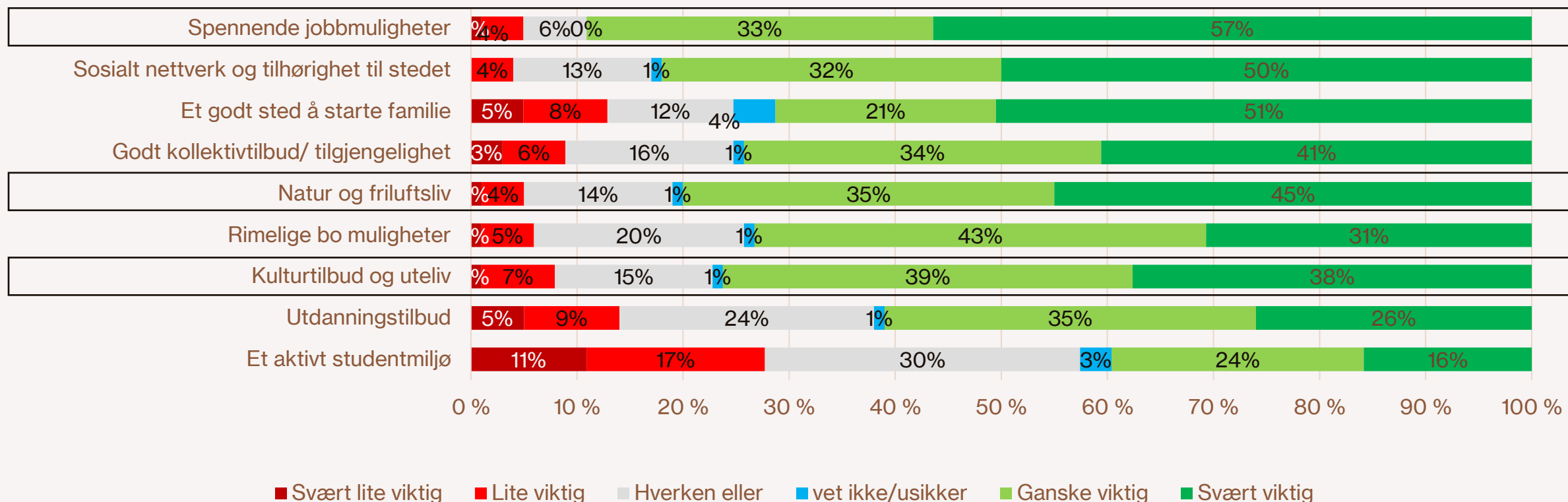

For de som er **bosatt i Ålesund** er spennende jobbmuligheter enda viktigere

Respondenter
med bosteds-
adresse i
Ålesund

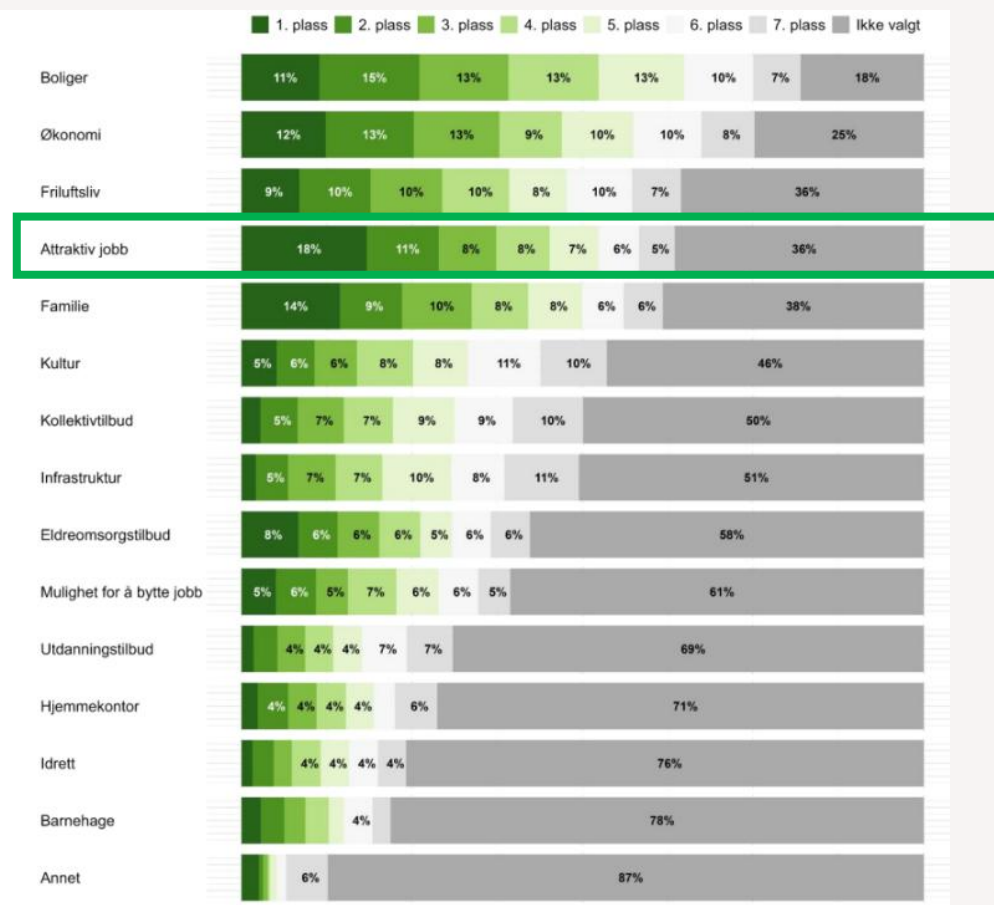
Når du skal velge å bosette deg en plass, hvor viktig er følgende faktorer for deg:

Lik prioriteringer som tidligere undersøkelser, med unntak av bolig som ble noe høyere rangert i 2023

«Ranger hvilke 7 faktorer som er viktig for at du skal vurdere å flytte til regionen»

- Attraktiv jobb er den faktoren som flest rangerer på 1.plass av faktorer som er viktig for at de skal vurdere å flytte til regionen (18 prosent). Derneft kommer familie (14 prosent), økonomi (12 prosent) og boliger (11 prosent).
- Av de femten faktorene som respondentene kunne velge, er det boliger og økonomi som er de hyppigst valgte faktorene på respondentenes topp syv liste. Det er kun 18 prosent som *ikke* har valgt boliger som en viktig faktor for at de skal vurdere å flytte til regionen.
- Hjemmekontor, idrett og barnehage er de faktorene som færrest har valgt.

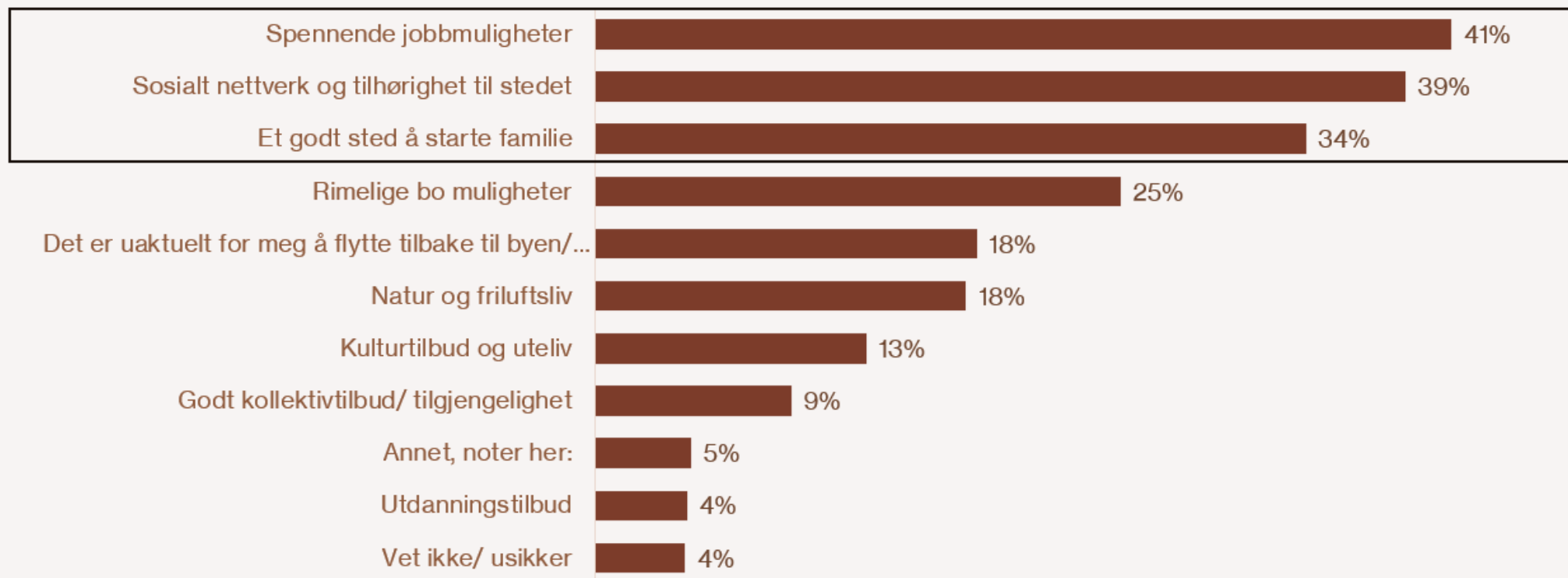

Ved spørsmål om hva som skal til for at de som er fra Ålesund men ikke bor der skal flytte hjem, er spennende jobbmuligheter på topp

Respondenter
som oppgir
Ålesund som
hjemsted

Hva skal til for at du flytter tilbake til byen/ regionen du er fra? Velg inntil tre alternativ

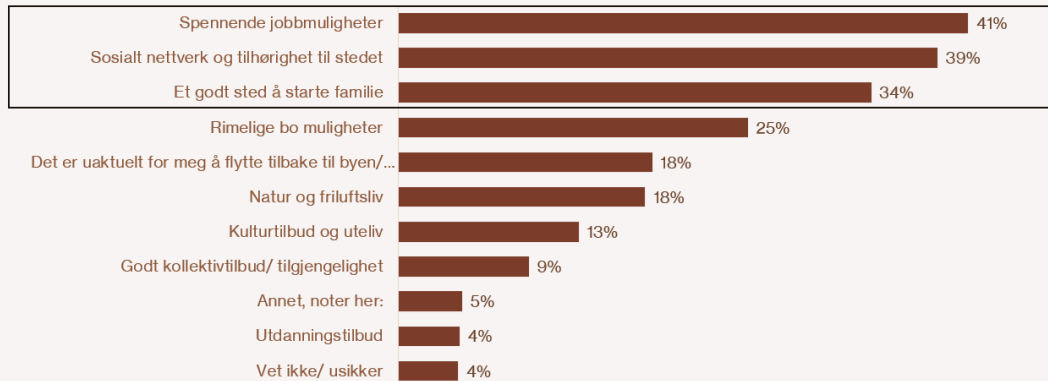
Kilde: Spørreundersøkelse Norstat 2025, de som er fra Ålesund men bor et annet sted

Spennende jobbmuligheter kommer enda tydeligere frem i vår undersøkelse, enn det gjorde i BraBy undersøkelsen fra 2020

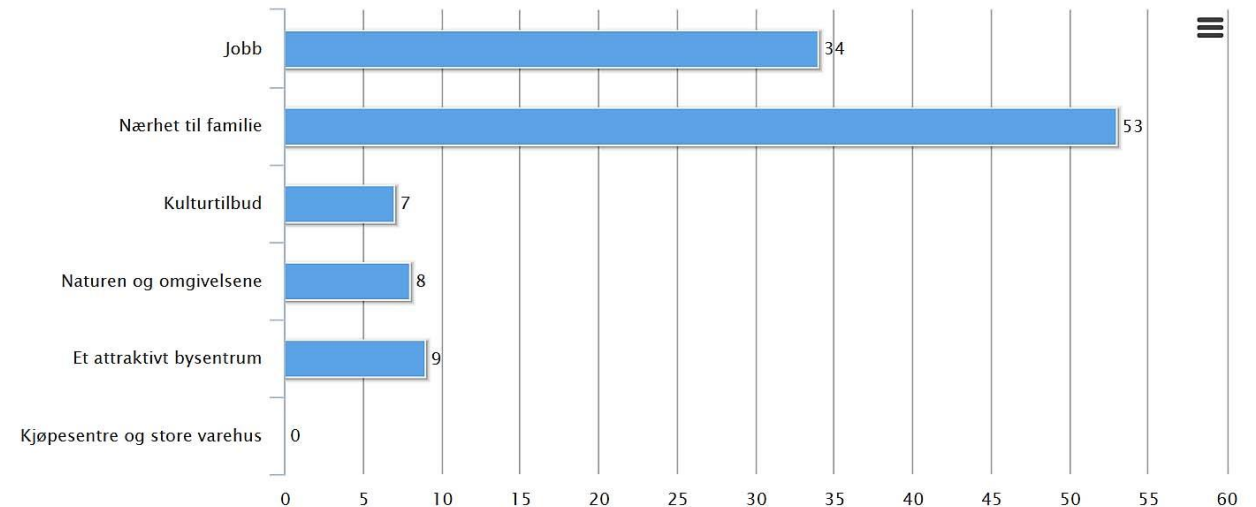
Respondenter som oppgir Ålesund som hjemsted

Hva skal til for at du flytter tilbake til byen/ regionen du er fra? Velg inntil tre alternativ

Kilde: Spørreundersøkelse Norstat 2025, de som er fra Ålesund men bor et annet sted

Hvilke faktorer er viktigst for deg dersom du skulle vurdere å flytte?

Kilde: Bypatrioten sin Braby undersøkelse 2020

Valg av bosted

Hva er viktig når man faktisk tar valget med å bosette seg?

De tre viktigste faktorene når man **velger** å bosette seg en plass er:

1 Sosialt nettverk og tilhørighet til stedet

Viktigst for de som har flyttet hjem og de som alltid har bodd hjemme. Hele 72% av de som har flyttet hjem oppgir dette som den viktigste grunnen

2 Natur og friluft

De som bor i Ålesund rangerer natur og friluft **enda høyere enn totalen**

3 Spennende jobbmuligheter

Rangeres høyere blant de som er tilflyttere til en by, og de som vurderer å flytte hjem

Hva er den viktigste grunnen til at du **valgte å bo der du bor i dag?**

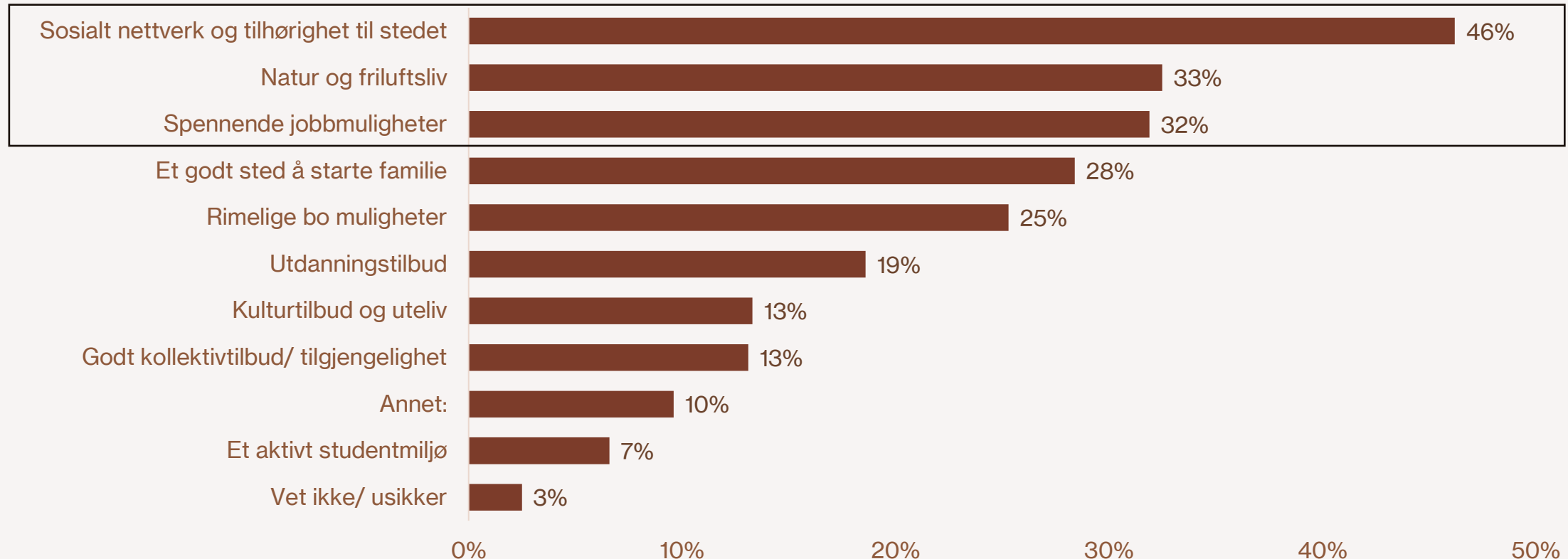

Familie, jobb og venner spiller en sentral rolle i bosettelsesvalg.

Etterfulgt av
Nærhet, Natur og
Studier.

Ved **valg av bosted** spiller sosialt nettverk og tilhørighet til stedet en viktigere rolle enn spennende jobbmuligheter. Det samme gjør natur og friluftsliv

Da du bosatte deg/valgte å bli boende der du er nå, hva var de viktigste årsakene til det?

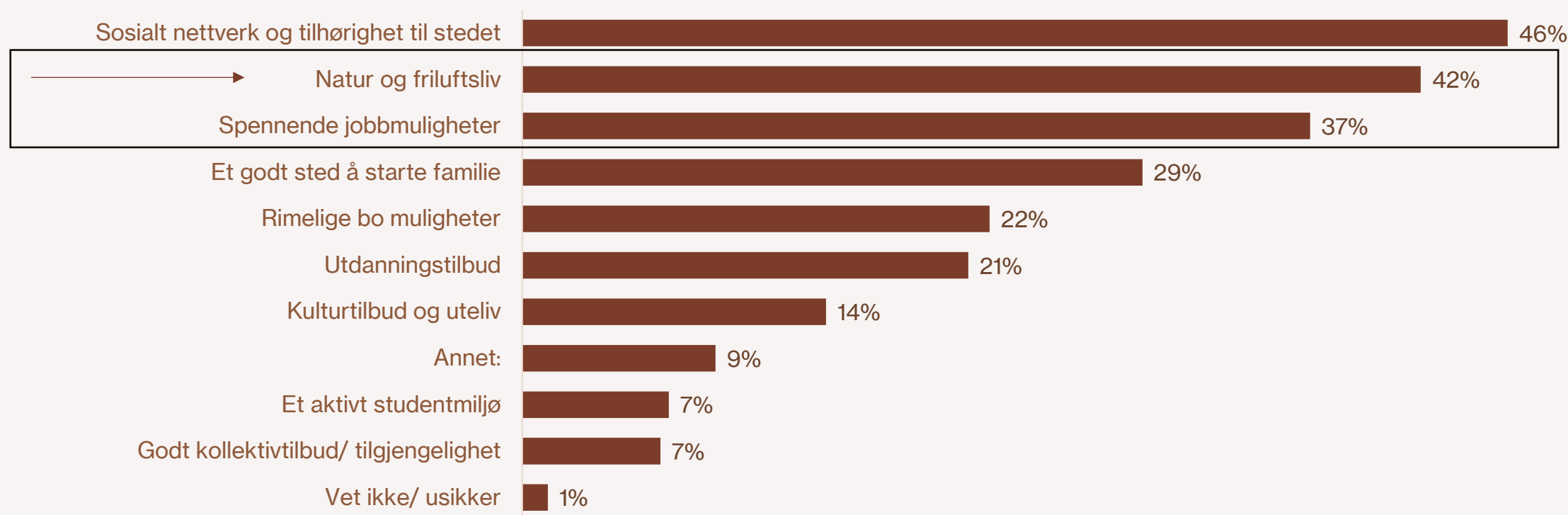

Natur og friluftsliv og spennende jobbmuligheter er **viktigere** for de som bor i Ålesund regionen

Respondenter
med bosteds-
adresse i
Ålesund

Da du bosatte deg/valgte å bli boende der du er nå, hva var de viktigste årsakene til det?

Atferd og holdninger

Hvordan bruker man byen der man bor og hva skal til for at man anbefaler byen til andre i målgruppen?

Attraktivitet og kjennskap til byen man bor i

80%

Sier **de** **kjenner byen/regionen** de bor i stor eller svært stor grad.

72%

synes **byen/regionen de bor i** **er litt eller svært attraktiv** for unge mellom 18-35 år.

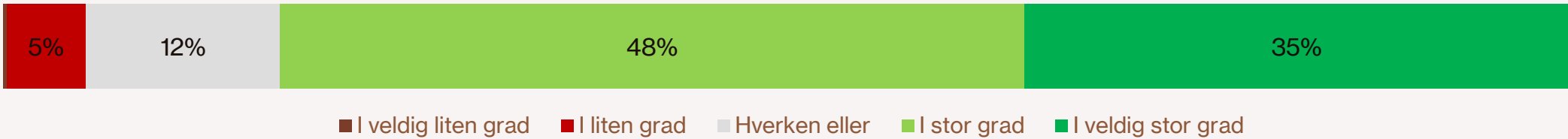
Og hele 96% av de som kun har bodd på hjemstedet sitt synes det samme

40%

Sier at inntrykket av byen/region de bor i **har blitt bedre de siste årene**. De som i størst grad har endret inntrykk er de som har flyttet hjem igjen.

De aller fleste kjenner byen de bor i godt og synes den er attraktiv for unge

I hvilken grad vil du si at du kjenner byen/ regionen du bor i?

Hvor attraktivt synes du byen/ regionen der du bor nå, er å bo for unge (18-35 år)?

Har inntrykket ditt av byen du bor i endret seg de siste årene?

40%

Ja, det har
blitt bedre

28%

Nei, der er
ingen endring

19%

Ja, det har
blitt dårligere

Har inntrykket ditt av byen du bor i endret seg de siste årene?

Positive endringer:

Bedre kulturliv, mer inkluderende næringsliv og større fokus på inkludering

Negative endringer:

Manglende utvikling, dårlig økonomi og manglende bo muligheter

Hva er den største endringen du har lagt merke til i **positiv forstand** i byen der du bor i dag?

- De som har svart at inntrykket har blitt bedre de siste årene

40%

«At flere ønsker å arrangere sosiale sammenkomster, mulighet for nettverk og bli kjent»

«Bedre kulturtilbud, koseligere bysentrum og større kjøpesenter på Moa».

«Før jeg flyttet bort som 20-åring, opplevde jeg ikke at det fantes kultur- og fritidstilbud som føltes attraktive for meg. Nå opplever jeg at det finnes mange tilbud som passer meg, som jeg kan benytte meg av på fritiden.»

«Bedre fokus på student miljø. Økende arbeidsplasser og bedrifter. Bedre kollektivt transport»

«Større fokus på inkludering gjennom tilbud for ungdommer, internasjonale treff og samarbeid, fokus på å redusere utenforskap og forebygge inkludering for alle i samfunnet f.eks gjennom tiltaket innafor og utenfor.»

Hva er den største endringen du har lagt merke til i **negativ forstand** i byen der du bor i dag?

- De som har svart at inntrykket har blitt verre de siste årene

19%

«Det meste handler om gamle Ålesund kommune. Savner utvikling av bygdene rundt gamle Ålesund. Opplevelsen er at man blir litt glemt i byutviklingstankegangen, både når det gjelder grønne lunger, utvendig og innvendige sitte-/ og møteplasser, nye utviklingsprosjekter og generell utvikling»

«Det blir mer kamp om bomuligheter, prisene på alt går opp og kommunestyret har masse planer som kan påvirke negativt for oss unge.»

«Mer ungdom som henger i gatene på kveldstid»

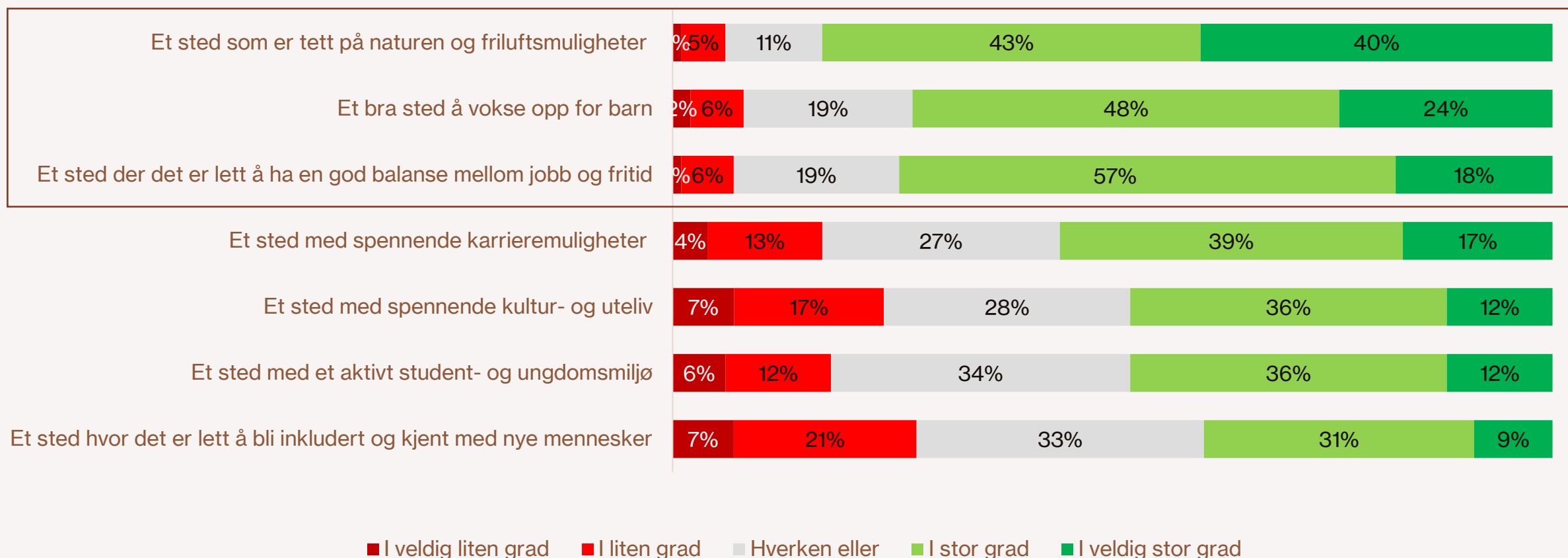
«Dårlig økonomi i kommunen. Kutt i barnehage, sfo, skole og helse.»

«Mer kriminalitet»

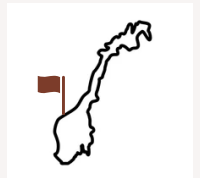
«Turisme. Eksplosiv vekst av turist tilstrømming har gjort byen i overkant travel sammenlignet med tidligere»

Natur, et bra sted å vokse opp og work-life balanse er det folk er mest enig i om byen/ regionen de bor i

I hvilken grad er du enig i at byen/ regionen du bor i er:

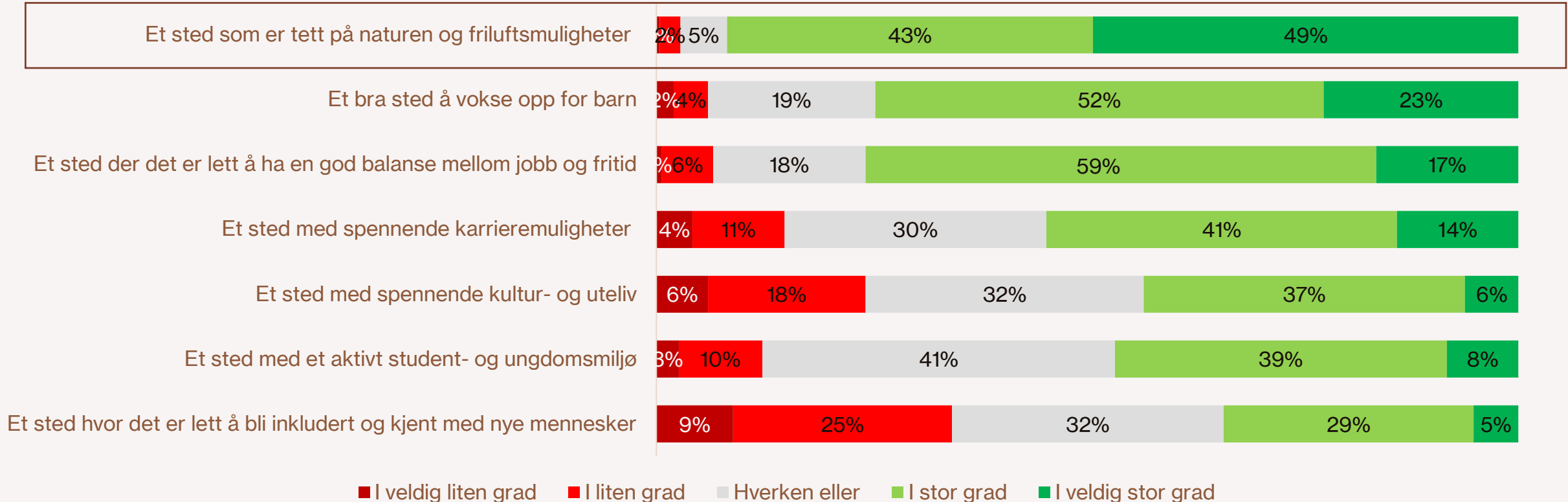

De som bor i Ålesund er i **større grad enig** i at det er et sted som er tett på natur og friluftsmuligheter.

Respondenter med bosteds-
adresse i
Ålesund

I hvilken grad er du enig i at byen/ regionen du bor i er:

«Natur» og «et godt sted å vokse opp for barn og unge» er også rangert høyt for regionen i tidligere undersøkelser

Oppsummering av hovedfunn

- Respondentene er mest enige i påstanden om at vakker natur er et sterkt fortrinn for regionen (84).
- De er svært enige i at det ligger godt til rette for en aktiv fritid i Sunnmørsregionen (80).
- Respondentene er enige i at Sunnmørsregionen er et godt sted å vokse opp for barn og unge (74), at regionen gir mulighet for et variert uteliv (74) og at regionen har et attraktivt kulturtilbud (70).
- De er også enige i at regionen har et variert næringsliv (73), at det godt tilrettelagt for næringsutvikling (72) og at regionen har et nyskapende næringsliv (71).
- Respondentene er minst enige i at Sunnmørsregionen er preget av åpenhet og toleranse (63) og at det er lett å finne jobb for begge (62).

Standardisert gjennomsnitt fra 0 til 100, der 0=Helt uenig og 100=Helt enig. «Vet ikke» er tatt ut.

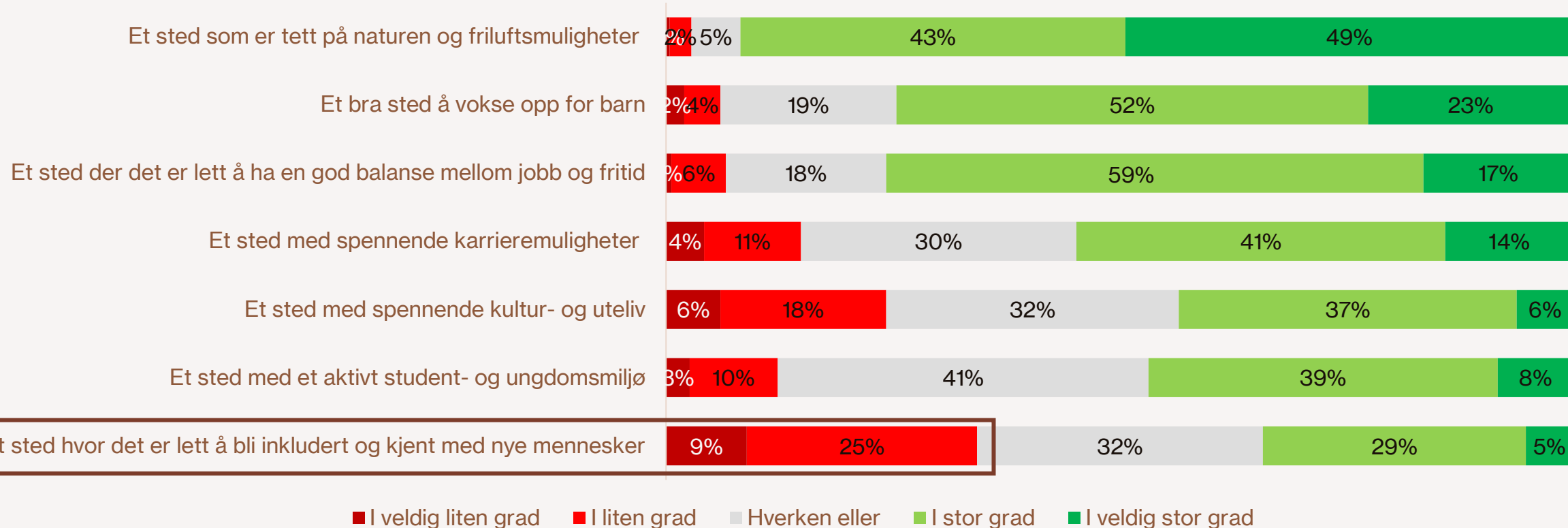
Påstand	Resultat
Vakker natur er et sterkt fortrinn for regionen	84
Det ligger godt til rette for en aktiv fritid i regionen	80
Regionen er et godt sted å vokse opp for barn og unge	74
Regionen gir mulighet for et variert uteliv	73
Regionen har et variert næringsliv	73
Det ligger godt til rette for næringsutvikling	72
Regionen har et nyskapende næringsliv	71
Regionen har et attraktivt kulturtilbud	70
I regionen får en mye for pengene i boligmarkedet	68
Det er lite kriminalitet i regionen	68
Regionen har mange interessante jobber	68
Regionen er et bra sted å ta utdanning	67
Regionen er preget av åpenhet og toleranse	63
Det er lett å finne jobb for begge	62

De som bor i Ålesund er i **mindre grad enige i** at byen/regionen er et sted det er lett å bli inkludert og kjent med nye mennesker

Respondenter med bostedsadresse i Ålesund

I hvilken grad er du enig i at byen/regionen du bor i er:

Tilsvarende funn viser tidligere undersøkelser som er gjennomført av Næringsforeningen

Oppsummering av hovedfunn

- Respondentene er mest enige i påstanden om at vakker natur er et sterkt fortrinn for regionen (84).
- De er svært enige i at det ligger godt til rette for en aktiv fritid i Sunnmørsregionen (80).
- Respondentene er enige i at Sunnmørsregionen er et godt sted å vokse opp for barn og unge (74), at regionen gir mulighet for et variert uteliv (74) og at regionen har et attraktivt kulturtilbud (70).
- De er også enige i at regionen har et variert næringsliv (73), at det godt tilrettelagt for næringsutvikling (72) og at regionen har et nyskapende næringsliv (71).
- Respondentene er minst enige i at Sunnmørsregionen er preget av åpenhet og toleranse (63) og at det er lett å finne jobb for begge (62).

Standardisert gjennomsnitt fra 0 til 100, der 0=Helt uenig og 100=Helt enig. «Vet ikke» er tatt ut.

Påstand	Resultat
Vakker natur er et sterkt fortrinn for regionen	84
Det ligger godt til rette for en aktiv fritid i regionen	80
Regionen er et godt sted å vokse opp for barn og unge	74
Regionen gir mulighet for et variert uteliv	73
Regionen har et variert næringsliv	73
Det ligger godt til rette for næringsutvikling	72
Regionen har et nyskapende næringsliv	71
Regionen har et attraktivt kulturtilbud	70
I regionen får en mye for pengene i boligmarkedet	68
Det er lite kriminalitet i regionen	68
Regionen har mange interessante jobber	68
Regionen er et bra sted å ta utdanning	67
Regionen er preget av åpenhet og toleranse	63
Det er lett å finne jobb for begge	62

Hva er den største endringen de
har opplever i **hjembyen**?

For de som ikke bor i hjembyen sin i dag

Har inntrykket ditt av hjembyen din endret seg de siste årene?

28%

Ja, det har
blitt bedre

45%

Nei, der er
ingen endring

14%

Ja, det har
blitt dårligere

De som har svart at inntrykket har **blitt bedre** de siste årene

Spm: Hva er den største endringen du har lagt merke til i positiv forstand i hjembyen din?

«Byen har blitt en smeltedigel for kultur, et sted hvor ting skjer. Infrastruktur og kollektivtransport blir tatt seriøst. Jobbmarkedet vokser»

«At det er deilig med tilgang på natur, lite mennesker, lite støy, flere idrettstilbud»

«Flere niche butikker, bedre miljø, mer connected med omverden og andre land»

«Bedre kollektivtilbud, mere kulturtilbud, og fritidstilbud fra kommunen»

«Mest en endring i egen oppfatning og prioriteringer (fra studie/kultur til familie/natur)»

«Jeg er veldig glad i hjembyen min, og flytter kanskje tilbake. Setter mer pris på familielivet der, det er et trygt og godt sted å vokse opp»

De som har svart at inntrykket har **blitt verre** de siste årene

Spm: Hva er den største endringen du har lagt merke til i negativ forstand i hjembyen din?

«Den største endringen er at det ikke er jobbmuligheter til unge, og da flytter de ikke hjem igjen. Det gjør at det blir bare færre og færre som deltar på ulike fritidstilbud, som også tærer på frivilligheten»

«At kommuneøkonomien går dårlig og at det virker som kommunen har stoppet opp»

«Dårlig med kollektivtransport, Dårlig med kulturliv Generelt få muligheter, Veldig gruppert by i motsetning til andre steder»

«Mer kriminalitet»

«Nedlegging av tilbud og butikker»

Hvis du skulle beskrive med tre ord hva som kunne gjort byen du bor i mer attraktiv for deg, hvilke ord ville du valgt?

1 Kollektiv transport

Ønske om hyppigere, billigere, mer pålitelig og bedre samordnet kollektivtransport, både i sentrum og mellom bydeler/omegn.

2 Kultur, arrangement og byliv

Ønske om flere og mer varierte kulturtilbud, særlig utenfor studentmiljøet. Både for unge voksne og barnefamilier, og på hverdager (ikke bare helg).

3 Sosiale møteplasser og fellesskap

Behov for arenaer der folk kan bli kjent, særlig:

- unge voksne (25–35)
- nyinnflyttede
- internasjonale

Andre viktige faktorene som påvirker valg av bosted

Utgangspunkt for segmentering innenfor målgruppen

1. Daglig situasjon

For de aller fleste innebærer valg av bosetting enten en **studietilværelse** eller en **arbeidssituasjon** – for noen begge deler.

Med utgangspunkt i dette er studenter hentet ut som et segment det er sett nærmere på

«Forskning på bosettingsmønstre i Norge viser at flyttinger ofte skjer i forbindelse med overganger til høyere utdanning og arbeidsliv, og at mange blir boende i studie- eller arbeidsregioner der det finnes gode jobbmuligheter»

Studenter og elever

Hovedfunn

Utvalg:
Studenter
og elever

Studenter synes i større grad enn totalen at **byen de bor i er attraktiv for unge.**

De er i større grad enig i at byen de bor i har spennende karrieremuligheter, at det er lett å bli inkludert og kjent med nye mennesker og at det er et sted med spennende kultur og uteliv

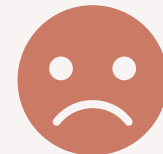
Utdanningstilbud og studiemiljø er viktige faktorer i valget av hvor man skal bosette seg

Bruker i større grad kollektivt tilbud der de bor, og i mindre grad Natur og friluftsliv tilbud

71%

Svarer at de i stor eller svært stor grad opplever at byen de bor i har **et aktivt student- og ungdomsmiljø**

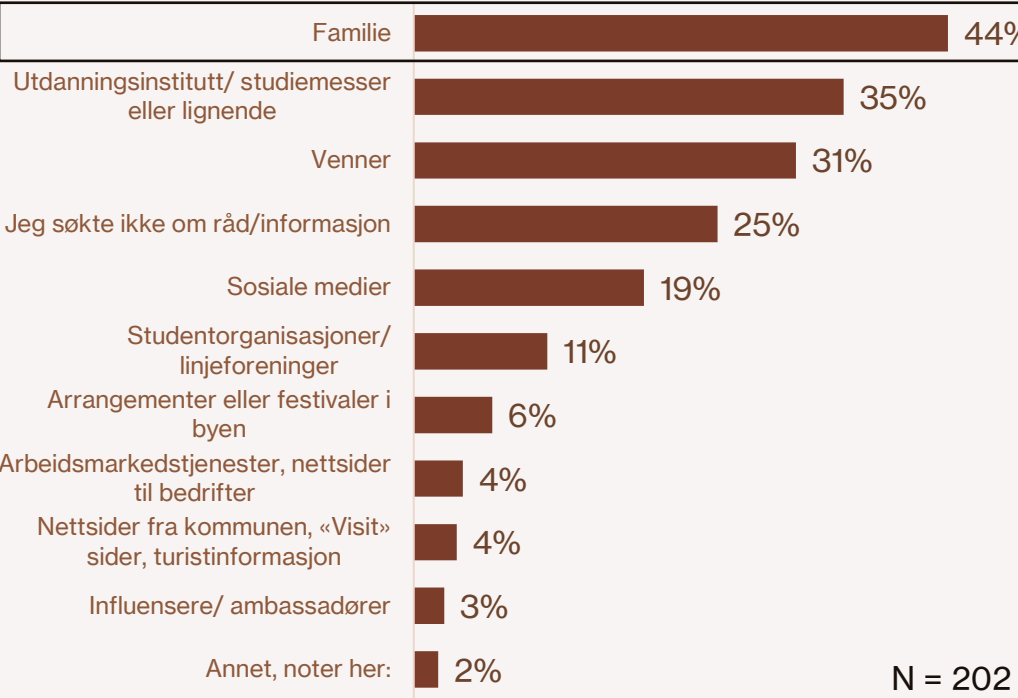

Inntrykket av hjembyen har i større grad enn for totalen **blitt dårligere de siste årene**

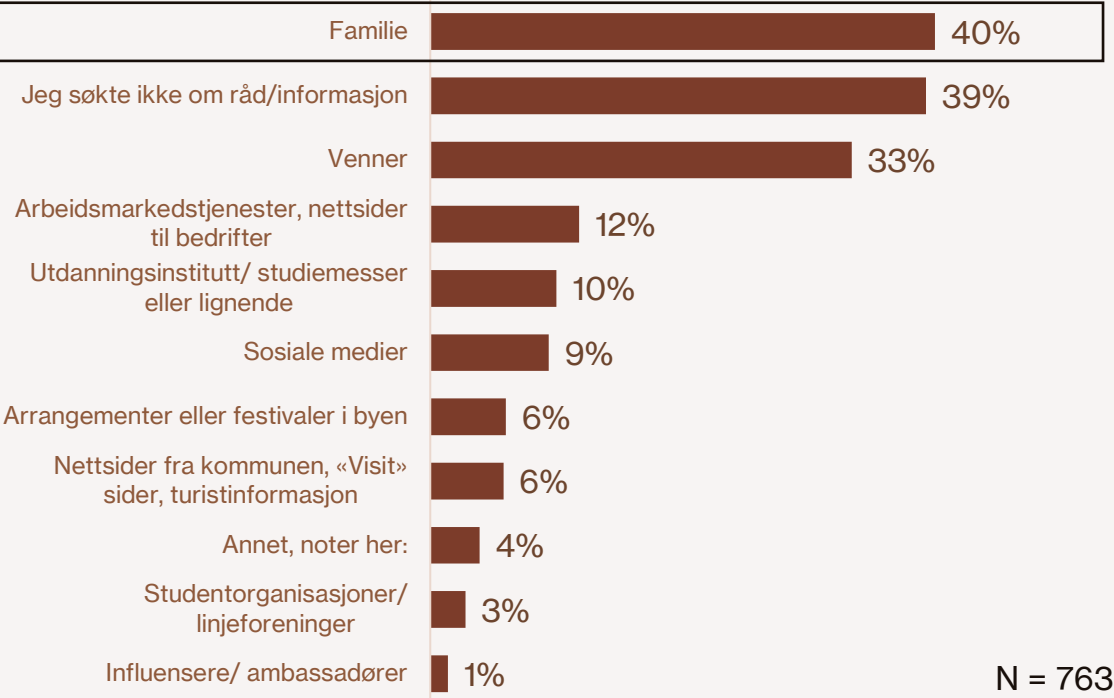
Familie er den viktigste kilden til råd og informasjon for studenter, etterfulgt av utdanningsinstitusjoner

Når du valgte å bli boende/ flytte til det stedet der du bor nå, hvilke av følgende plasser søkte du råd/ informasjon om byen du kunne tenke deg å bo i?

Studenter/ elever

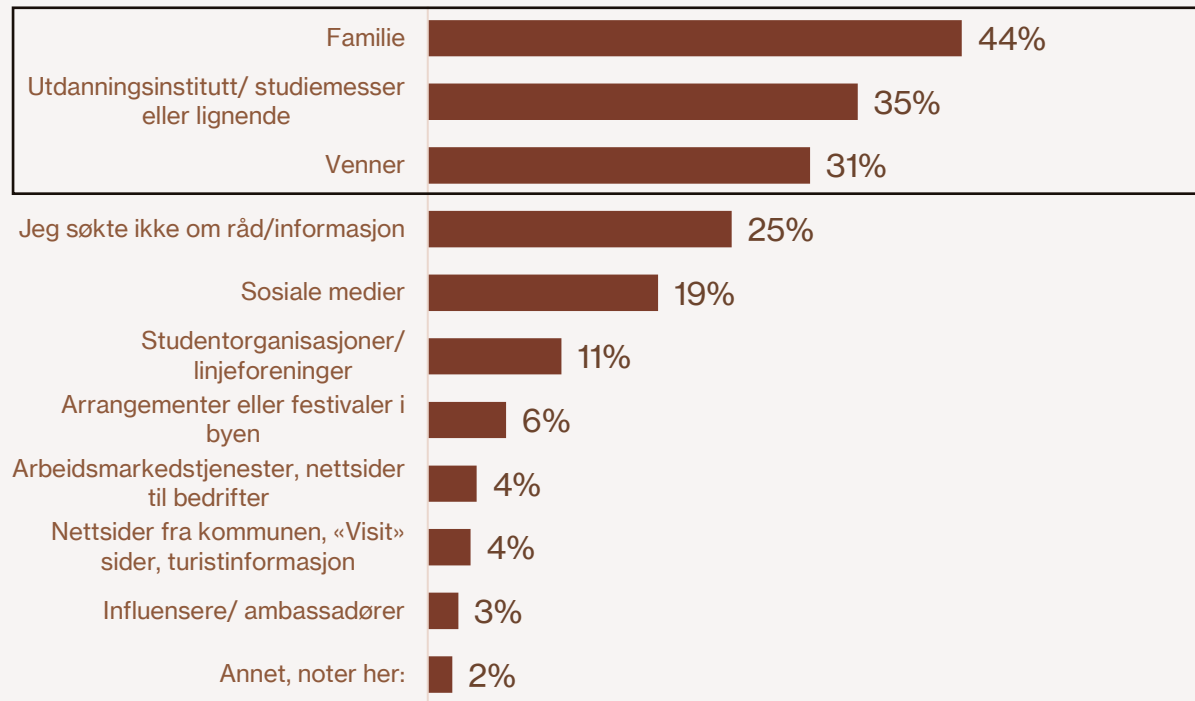

Arbeidstakere

Samsvarer med tidligere innsikt fra NTNU

Studenter/ elever

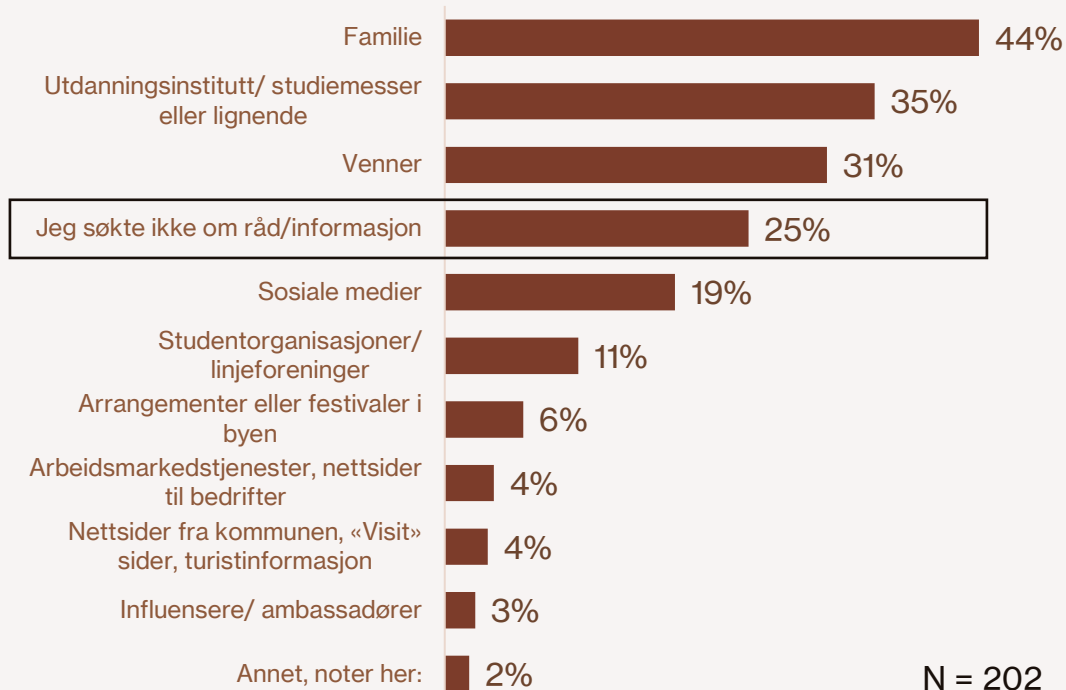

Fokusgruppe med studenter gjennomført av NTNU (2025), fant også at **informasjon fra samordnaopptak og utdanningsinstitutt veier like tungt som råd fra venner og familie**

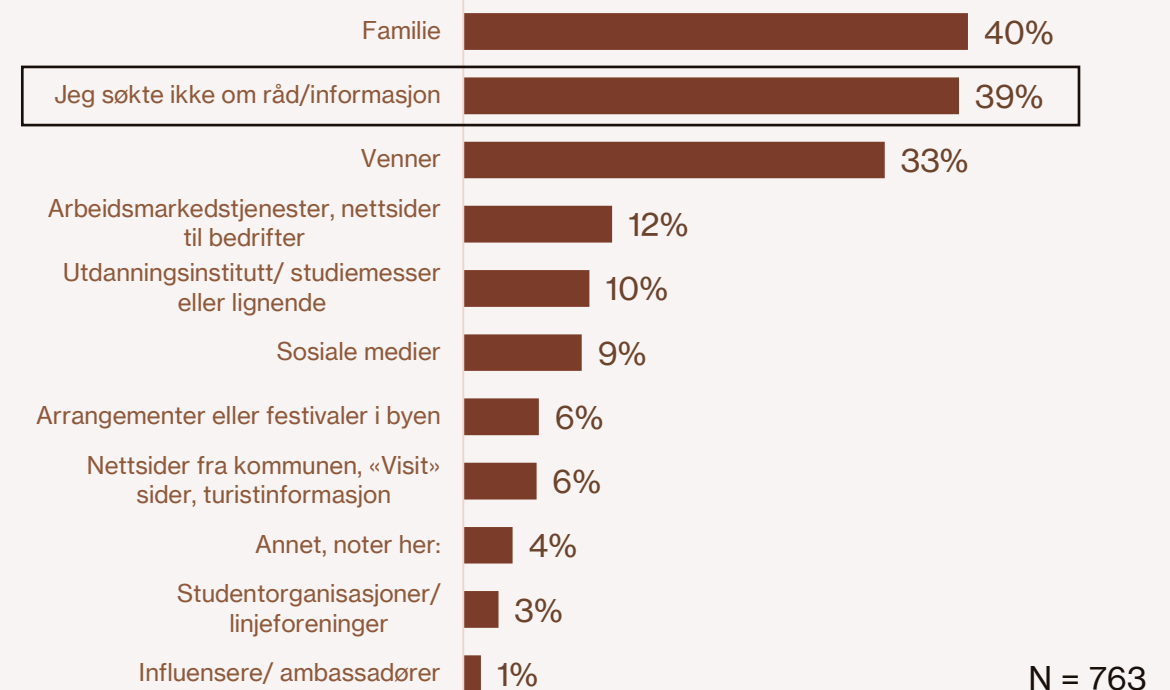
I tillegg er det mange om ikke søker råd/ informasjon

Når du valgte å bli boende/ flytte til det stedet der du bor nå, hvilke av følgende plasser søkte du råd/ informasjon om byen du kunne tenke deg å bo i?

Studenter/ elever

Arbeidstakere

Studie fra NTNU

- For de som er sikre på hva de ønsker å studere er har valg av studie by lite å si. Men **for de som er usikre på hva de ønsker å studere så spiller stedet en større rolle** for valg. I tillegg til nærhet til familie og venner.
- **Kvalitet på utdanningstilbud er viktig ved valg av bosettelse**, her er NTNU et kvalitetsstempel, samt samarbeidet med næringslivet lokalt

Studentene er i større grad enig i at byen de bor i har spennende karrieremuligheter

- Kontakt med næringslivet er en viktig del for NTNU Ålesund

62 %

Har hatt kontakt med arbeidslivet som del av studie

33 %

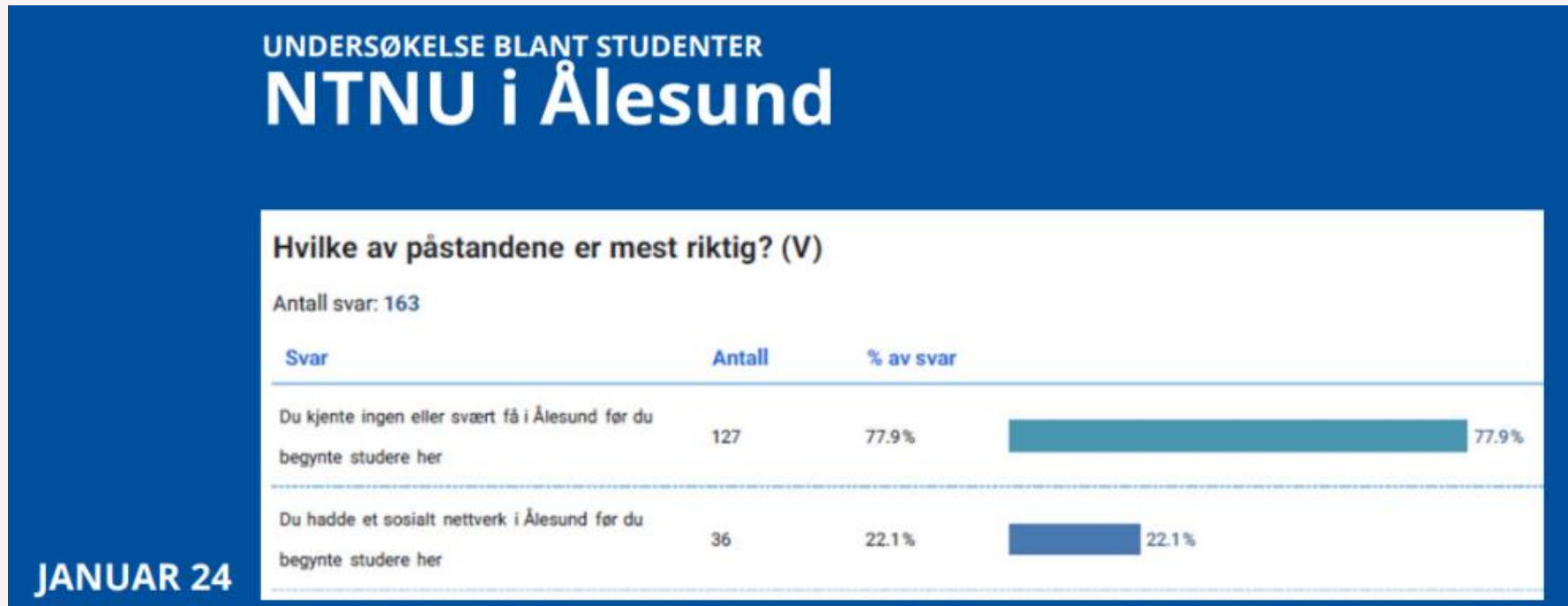
Er enig at det blir godt lagt til rette for å knytte kontakt med arbeidslivet når de studerte

59 %

Har jobbet utenfor NTNU under studiene

Studentene er i større grad enig i at byen de bor i **er det er lett å bli inkludert og kjent med nye mennesker**

78% svarer at de kjenner ingen eller svært få før de begynte å studere her

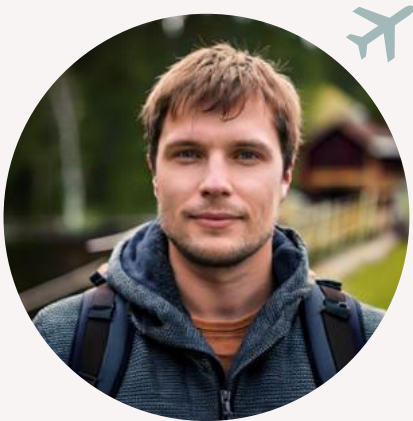
2. Hjemsted

Valg av bosted er ofte knyttet til en vurdering av hvorvidt man skal bosette seg/ fortsette å bo på hjemstedet sitt eller om man ønsker å flytte et annet sted.

Med utgangspunkt i dette er det laget fire segmenter innenfor målgruppen, som vi gjennom innsiktsarbeidet ønsket å lære mer om.

«Rundt 50 % av en årgang bor i oppvekstkommunen når de er 35 år»

Hjemsted – en sentral faktor i valg av bosted

Tilflytteren

En person som bor et annet sted enn hjemstedet sitt og ønsker å bli boende

Hjemflytteren

En person som har bodd borte for studie eller jobb, for så å flytte hjem igjen

Alltid bodd hjemme

En person som alltid har bodd på hjemstedet sitt

Vurderer å flytte hjem

En person som bor et annet sted enn hjemstedet sitt, og vurderer å flytte hjem

Hovedfunn

Flest svarer at **de ble først oppmerksom på byen/regionen** ved informasjon gjennom utdanning, etterfulgt av at de har familie eller kjæreste derfra.

De som i størst grad synes at byen/ regionen de bor i **er attraktiv** for unge i alderen 18-35 år

Spennende jobbmuligheter er den viktigste faktoren både når de vurderer hvor de skal bosette seg og ved sist valg av bosted.

De som i størst grad svarer at det er **sannsynlig at de vil anbefale stedet** til andre i målgruppen.

Et godt kollektivtilbud/ tilgjengelighet er viktig når de vurderer hvor de skal bosette seg, men når de valgte bosted sist så var det lavt på listen.

24%

sier at det er **uaktuelt for de å flyttet tilbake til hjembyen/regionen de er fra**

Tilflytteren

En person som bor et annet sted enn hjemstedet sitt og ønsker å bli boende

Hovedfunn

De som i størst grad svarer at inntrykket deres av byen de bor i har **endret seg i positiv forstand.**

De som i minst grad synes at byen de bor i er attraktive for unge (18-35 år)

Svarer i større grad enn andre at de bruker **Natur og friluftsliv der de bor ofte eller svært ofte.**

Sosialt nettverk og tilhørighet til stedet er helt klart den største grunnen til at man bosatte seg på hjemstedet, etterfulgt av at det er et godt sted å starte familie.

80%

sier at **spennende jobbmuligheter** er en viktig faktor når de **vurderer å bosette seg en plass.**

22%

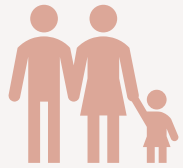
sier at **spennende jobbmuligheter** var en av de viktigste grunnene til at **de bosatte seg på hjemstedet sitt.**

Hjemflytteren

En person som har bodd borte for studie eller jobb, for så å flytte hjem igjen

Hovedfunn

De som i størst grad søkte råd fra familie når de valgte å bli boende på hjemstedet sitt

De som svarer i størst grad at **de kjenner byen/regionen de bor i.**

Svarer i størst grad at **inntrykket av byen har blitt dårligere** de siste årene.

Rimelige bo-muligheter er den viktigste faktoren for at man vurderer å bosette seg.

Sosialt nettverk og tilhørighet til stedet er den viktigste årsaken til at de valgte å bli boende på hjemstedet, etterfulgt av natur og friluftsliv.

Oppgir at de i minst grad bruker Natur og friluft, og kommersielle kulturtilbud og uteliv.

Alltid bodd hjemme

En person som alltid har bodd på hjemstedet sitt

Hovedfunn

«Utdanningstilbud» er den viktigste grunnen til at **de valgte dagens bosted**

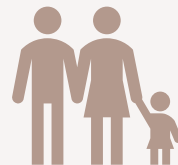
Den viktigste faktoren når de **vurderer hvor de skal bosette seg** er «Spennende jobbmuligheter».

«Et godt sted å starte familie på» **kommer langt ned på listen** av faktorer som er viktig når de vurderer hvor de skal bosette seg.

De som svarer at de **kjenner dårligst til byen de bor i**

De som **i minst grad** synes at stedet de bor i dag er et bra sted å vokse opp for barn

41%

Svarer at **inntrykket av hjemstedet har blitt bedre** de siste årene

Vurderer å flytte hjem

En person som bor et annet sted enn hjemstedet sitt, og vurderer å flytte hjem

Hva kan vi gjøre for å
tiltrekke enda flere unge til
vår region?

Workshop 29. oktober

Bakgrunn

Den 29.oktober inviterte vi målgruppen 18-35 år, samt et bredt utvalg ulike samfunnsbyggere lokalt, for å jobbe med innspill til hvordan vi i enda større grad kan tiltrekke oss unge voksne til vår region.

Sammen dykket de ned i de ulike segmentene med daglig situasjon (student/ arbeidstaker) og hjemsted som faktor for valg av bosted.

Gruppene var satt sammen av deltakere som var i målgruppen, og deltakere fra næringslivet, ulike utdanningsinstitusjoner, offentlig virksomhet, frivilligheten, kulturaktører, politikere og mye mer

Sammen jobbet gruppene med problemstillinger knyttet til bosetting, ut i fra funnene gjort i Norstat spørreundersøkelsen gjennomført høsten 2025

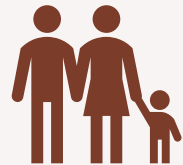

Hva er viktig for å **opprettholde**
attraktiviteten og det omdømme
som vi har i dag?

For studenter

1. Et åpent og inkluderende næringsliv med tett samarbeid til akademika.
2. Et mangfoldig by- og kulturliv der det skjer mye
3. Lavterskel sosiale tilbud og gode møteplasser
4. Høyt nivå på utdanningstilbud

De som har startet familie

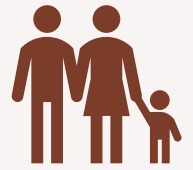
1. Godt barnehage- og skoletilbud
2. Spennende jobbmuligheter
3. Fritidstilbud og kulturtilbud rettet mot barn
4. Gode og rimelige botilbud

Hva er viktig for å **få enda bedre** attraktivitet og omdømme enn vi har i dag?

For studenter

1. Studentbolig i sentrum
2. Rimelig og pålitelig kollektivtilbud
3. Utvidet studietilbud med enda flere masterutdanninger
4. Tettere samarbeid mellom akademia og næringsliv med nye modeller for praksis

De som har startet familie

1. Flere aktiviteter for barn og idrettshall i bysentrum
2. Gode inkluderende møteplasser for ulike aldersgrupper
3. Bevare satsning på kultur fra kommunen
4. Bruke den lokale idrettsplassen for et felles møtepunkt for lek

Hva er viktig for å få enda flere
unge til å flytte til Ålesund?

De som kommer herfra

1. Synliggjøre karrieremuligheter
2. Oppdatert informasjon ut om alt som er «nytt»/ gi barn og unge kjennskap til lokalt næringsliv før de flytter ut
3. Synliggjøre hva Ålesund har å by på

De som kommer fra et annet sted

1. Attraktivt og variert arbeidsmarked
2. Mer tilgang på kollektiv trafikk
3. Reklamere det vi er gode på med historiefortelling fra Ålesund

Hva er viktig for fremsnakke
plassen til andre?

Hjemflytteren og de som alltid har bodd hjemme

1. Du har alt du trenger i kort avstand: jobb, skole, barnehage, kultur og reise
2. Urban byutvikling - bruk tilbud som finnes her
3. Work life balance

Tilflytteren

1. Ålesund er en vennlig og inkluderende by
2. Imøtekommende næringsliv
3. Arrangement som tiltrekker aldersgruppen (konsert, festival, messer osv.)

Vurderer å flytte hjem

1. Sosialt miljø for unge voksne
2. Gode jobbmuligheter og et inkluderende næringsliv
3. Må få positive opplevelser når de er hjemom

Utarbeidelse av rapport

Denne rapporten er levert av Piwot på oppdrag fra Ålesund kommune, med støtte av TEFT-midler fra Sparebanken Møre.

Formålet har vært å samle og presentere innsikt om hva som påvirker unges valg av bosted. Funnene kommer hovedsakelig fra egne undersøkelser i prosjektet (Norstat spørreundersøkelse og workshop), men er i tillegg beriket med innsikt fra andre relevante kilder.